दुःखशय्यांअशेतेत्युत्तरंतांयदास्मरिष्यतीतिशेषः अतएवदुःखात्रथिनःप्रचेतेतिपूर्वस्मादनुकृष्यते ॥ २५ ॥ हेपार्थिवआयोधनायुद्धायसमादिष्टाः सैन्यंतावकंदृष्ट्वा तानितिशेषः ॥ २६ ॥ शिशूनद्रौपदीपु
त्रान्प्रतिविंध्यादीन् आद्रवंतःआद्रवतः ॥ २७ ॥ गतोद्वाहंअपगतोद्वृत्तगतिंअनुकूलगतिमित्यर्थः अकूजनोनिःशब्दोऽक्षोयस्यतं सुवर्णस्यतारोदीर्घतंतुःतं अतिवेगादलातचक्रवत्सुवर्णरेखातुल्यमित्यर्थः दांतैः

सुखोचितोदुःखशय्यांवनेषुदीर्घकालंनकुलोयामशेत॥ आशीविषःक्रुद्धइवोद्वमन्विषंतदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥ २५॥ त्यक्तात्मानःपार्थिवायोधनायस
मादिष्टाधर्मराजेनसूत॥ रथैःशुभ्रैःसैन्यमभिद्रवंतोदृष्ट्वापश्चात्तप्स्यतेधार्तराष्ट्रः ॥ २६ ॥ शिशून्कृतास्त्रानशिशुप्रकाशान्यदाद्रष्टाकौरवःपंचशूरान्॥ त्यक्ता
प्राणान्कौरवानाद्रवंतस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत् ॥ २७ ॥ यदागतोद्वाहमकूजनाक्षंसुवर्णतारंरथमाततायी ॥ दांतैर्युक्तंसहदेवोधिरूढःशिरांसिराज्ञांक्षे
प्स्यतेमार्गणौघैः॥ २८॥ महाभयेसंप्रवृत्तेरथस्थंविवर्तमानंसमरेकृतास्त्रं ॥ सर्वादिशःसंपतंतंसमीक्ष्यतदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥ २९॥ ह्रीनिषेवोनिपुणः
सत्यवादीमहाबलःसर्वधर्मोपपन्नः॥ गांधारिमार्छंस्तुमुलेक्षिप्रकारीक्षेप्ताजनान्सहदेवस्तरस्वी॥ ३०॥ यदाद्रष्टाद्रौपदेयान्महेष्वासान्शूरान्कृतास्त्रान्रथयुद्धको
विदान्॥ आशीविषान्घोरविषानिवायतस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥३१॥ यदाभिमन्युःपरवीरघातीशरैःपरान्मेघइवाभिवर्षन्॥ विगाहिताकृष्णसमःकृ
तास्त्रस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥३२॥ यदाद्रष्टाबालमबालवीर्यंद्विषच्चमूंमृत्युमिवोत्पतंतं॥ सौभद्रमिंद्रप्रतिमंकृतास्त्रंतदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥३३॥ प्र
भद्रकाःशीघ्रतरायुवानोविशारदाःसिंहसमानवीर्याः ॥ यदाक्षेप्तारोधार्तराष्ट्रान्ससैन्यांस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत् ॥ ३४ ॥ वृद्धौविराटद्रुपदौमहारथौपृथ
क्कमूभ्यामभिवर्तमानौ॥ यदाद्रष्टारौधार्तराष्ट्रान्ससैन्यांस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥ ३५॥ यदाकृतास्त्रोद्रुपदःप्रचिन्वन्शिरांसियूनांसमरेरथस्थः॥ क्रुद्धः
शरैश्छेत्स्यतिचापमुक्तैस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥ ३६॥ यदाविराटःपरवीरघातीममत्तरेशत्रुचमूंप्रवेष्टा ॥ मत्स्यैःसार्धमनृशंसरूपैस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्व
तप्स्यत्॥ ३७॥ ज्येष्ठंमात्स्यमनृशंसार्यरूपंविराटपुत्रंरथिनंपुरस्तात्॥ यदाद्रष्टादंशितंपांडवार्थंतदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥३८॥ रणेहतेकौरवाणांप्रवीरेशि
खंडिनासत्तमेशांतनूजे॥नजातुनःशत्रवोधारयेयुरसंशयंसत्यमेतद्ब्रवीमि॥३९॥ यदाशिखंडीरथिनःप्रचिन्वन्भीष्मंरथेनाभियातावरूथी॥ दिव्यैर्हयैरवमृद्ग
नूरथौघांस्तदायुद्धंधार्तराष्ट्रोन्वतप्स्यत्॥४०॥

विनीतैः अश्वैरित्यर्थात् ॥२८॥ विवर्तमानंविविधैर्मंडलैर्वर्तमानंचरंतं ॥ २९ ॥ गांधारिंशकुनिंआर्छंनगच्छन् ॥ ३० ॥ आयतःआगच्छतः
॥ ३१ ॥ विगाहिताअभिभविष्यति ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ क्षेप्तारः क्षेप्स्यंति ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ममत्तरेभृशंमथ्नातीतिममत् यङ्लुगंतात्क्विपूततस्तरप् बलवत्तरे ममदितिनिपातोबलवद्वाचकोवा संग्रामे
इत्यर्थःसहोत्तरइत्याधुनिकाःपठंति ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ शांतनूजेदैर्घ्यमार्षं धारयेयुःजीवेयुः ॥ ३९ ॥ वरूथीरथगुप्तिमान् ॥ ४० ॥

Digitized by Google